

Sygn. akt I NSW 3317/20

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący)

SSN Antoni Bojańczyk (sprawozdawca)

SSN Aleksander Stępkowski

w sprawie z protestu wyborczego J. D.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 28 lipca 2020 r.,

postanawia:

pozostawić protest wyborczy bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W dniu 16 lipca 2020 r. (data nadania w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego) R. H. S., jako „pełnomocnik wyborczy” „Komitetu Wyborczego kandydata na Prezydenta RP J. D. – N.”, wniósł protest wyborczy przeciwko wyborowi A. D. na Prezydenta Rzeczypospolitej. Protest został podpisany przez p. J. D. „z upoważnienia pełnomocnika”, a przy jej podpisie zamieszczona została informacja „Komitet wyborczy Prezydenta RP (...)”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest wyborczy należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zasady wnoszenia protestów określone zostały w przepisach ogólnych art. 82 i 83 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 684 ze zm., dalej „k.wyb.”), oraz – w odniesieniu do wyborów Prezydenta RP – w przepisach szczególnych art. 321-324 k.wyb. i art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz. U. poz. 979, dalej: „u.wyb 2020”), do których odsyła (w kwestii wskazania sądu właściwego do rozpoznania protestu oraz zasad jego wnoszenia i trybu rozpoznania) art. 83 k.wyb.

Zgodnie z art. 82 § 4 k.wyb. protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania, a zgodnie z art. 82 § 5 k.wyb. prawo wniesienia protestu przysługuje również przewodniczącemu właściwej komisji wyborczej i pełnomocnikowi wyborczemu.

Zgodnie z art. 322 § 1 zd. pierwsze k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 321 k.wyb.

Rozpatrywany w niniejszej sprawie protest wyborczy należało pozostawić bez dalszego biegu, ponieważ nie spełnia wymogów formalnych wynikających z art. 321 § 3 w zw. z art. 82 § 4 i § 5 k.wyb.

Z treści pisma wynika, że wnoszący protest wniósł go jako „Pełnomocnik Komitetu Wyborczego kandydata na Prezydenta RP J. D. – N.”. Protest podpisany został przez J. D., jak wskazała „z upoważnienia pełnomocnika” (taki dopisek zamieściła pod swoim podpisem). Zarówno osoba występująca w piśmie jako wnosząca protest (R. S.) jak i osoba, której podpis znalazł się na proteście (J. D.) nie wskazali czy ich nazwisko jest umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania.

Jak wynika z art. 82 § 4 i § 4 k.wyb. protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania, przewodniczący właściwej komisji wyborczej i pełnomocnik wyborczy. Inne podmioty nie są uprawnione do wnoszenia protestów przeciwko ważności wyborów

(zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 3 listopada 2011 r., III SW 119/11; z 11 lipca 2019 r., I NSW 24/19; 20 listopada 2019 r., I NSW 221/20; z 28 listopada 2019 r., I NSW 129/19).

Nie budzi wątpliwości, iż protest może wnieść pełnomocnik wyborczy. Należy zauważyć, że zgodnie z art. 302 k.wyb. Państwowa Komisja Wyborcza informację o utworzonych komitetach wyborczych ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. W Komunikacie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 12 czerwca 2020 r. o komitetach wyborczych utworzonych i uczestniczących w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 28 czerwca 2020 r. (M.P. z 2020 r., poz. 546) wymienione zostały komitety wyborcze, których zawiadomienia o utworzeniu i uczestnictwie w wyborach zarządzonych na dzień 28 czerwca 2020 r. przyjęła Państwowa Komisja Wyborcza. W komunikacie tym wymienione zostały też nazwiska pełnomocników wyborczych wszystkich komitetów wyborczych. Pośród wymienionych tam komitetów wyborczych nie został uwzględniony „Komitet Wyborczy kandydata na Prezydenta RP J. D. – N.”, a tym bardziej nie zostało wymienione nazwisko p. R. S. jako pełnomocnika wyborczego, wobec czego należy uznać, że wnoszący protest nie jest pełnomocnikiem wyborczym. Wobec powyższego osoba określone w treści pisma jako „pełnomocnik wyborczy” protest może wnieść wyłącznie jako osoba fizyczna – wyborca.

Jak wskazuje się w literaturze, jeżeli protest wnosi wyborca, to jego obowiązkiem jest wskazanie, w jakim obwodzie głosowania został umieszczony w spisie wyborców. Nie jest konieczne okazywanie stosownego zaświadczenia (zob. B. Deuter, J. Zbieranek, objaśnienia do art. 82 k.wyb., [w:], *Kodeks wyborczy. Komentarz*, K.W. Czaplicki Kazimierz i in., Warszawa 2018, LexOnline pkt 8). Zasada ta potwierdzona została także przez Sąd Najwyższy, który wskazywał, że jeżeli wnoszący protest nie wskazuje, iż jego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania, uzasadnia to pozostawienie protestu bez dalszego biegu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z: 10 lipca 2019 r., I NSW 34/19, z 26 listopada 2019 r., I NSW 169/19).

W przedmiotowej sprawie zarówno osoba wskazywana jako wnoszący protest, jak i osoba podpisująca go nie tylko nie wskazali, że ich nazwisko jest

umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania, ale z treści pisma jednoznacznie wynika, iż wolą osoby wnoszącej protest było wniesienie go „jako pełnomocnik wyborczy”. Protest został podpisany przez p. J. D. „z upoważnienia pełnomocnika”, przy czym także ona nie wskazała, iż jest wyborcą, a przy jej podpisie zamieszczona została informacja „Komitet wyborczy Prezydenta RP (...) z upoważnienia pełnomocnika”.

Z powyższych względów, działając na podstawie art. 322 § 1 zd. pierwsze k.wyb., Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.